

УДК 338.2:[32:061]

DOI: <https://doi.org/10.32782/CMI/2026-17-33>**Савченко О.Р.**

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри документальних комунікацій та менеджменту,
Рівненський державний гуманітарний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5596-2915>

Дем'янюк О.О.

здобувач ОС «доктора філософії»,
Рівненський державний гуманітарний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-7731-0401>

СОЦІАЛЬНО-ВІДПОВІДАЛЬНА ПОЛІТИКА СУЧАСНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ АДАПТАЦІЇ ДО ЗМІН

Метою дослідження є аналіз соціально-відповідальної політики сучасних організацій як інструменту адаптації до змін, зокрема в аспекті підвищення ефективності управління, соціальної довіри та стійкості організації до трансформаційних процесів. Методика базується на аналізі наукових джерел, систематизації управлінських моделей та емпіричному дослідженні діяльності ЦНАП м. Рівне, що включає оцінку доступності послуг, прозорості процедур, інноваційності сервісів і соціального ефекту. Результати показують, що соціально-відповідальна політика функціонує як багаторівневий механізм управління, який підвищує адаптивність, легітимність та соціальну ефективність організації. Практична значущість полягає в розробці моделі впровадження соціально-відповідальної політики, що забезпечує стійкий розвиток та довіру громадян до публічних установ.

Ключові слова: соціально-відповідальна політика, адаптивність організації, публічне управління, управлінські механізми, ЦНАП, зміни.

Savchenko Olga, Demianiuk Oleksandr
Rivne State Humanitarian University

SOCIALLY RESPONSIBLE POLICY OF MODERN ORGANIZATIONS AS A TOOL FOR ADAPTATION TO CHANGE

The article investigates socially responsible policy in modern organizations as an instrument for adaptation to dynamic changes in the socio-economic, institutional, and technological environment. The study analyzes such policy as a mechanism for enhancing organizational adaptability, social trust, and sustainable development, with particular focus on its practical implementation in public sector organizations. The methodology combines comprehensive literature review, analysis of theoretical approaches to corporate and public social responsibility, and empirical evaluation of the Center for Administrative Services of Rivne City Council (CNAP RMR) based on quantitative and qualitative indicators for 2021–2024. Results indicate that socially responsible policy functions as a systemic, multi-level management mechanism integrating strategic, tactical, and operational levels. Its implementation ensures accessibility of services, transparency, innovative service provision, and measurable social effects, contributing to increased adaptability, trust, legitimacy, and sustainable development. The study highlights four key functions: adaptive, integrative, regulatory-ethical, and reputational-trust building, enhancing organizational resilience, stakeholder engagement, ethical compliance, and public confidence. Furthermore, policy serves not only as an operational or reputational tool but also as a strategic mechanism aligning organizational objectives with societal expectations in a continuously changing environment. The proposed conceptual model can guide public and private organizations in strengthening adaptive capacity, optimizing social impact, and developing long-term strategies balancing performance with societal needs. By demonstrating tangible outcomes, this study provides strong evidence supporting integration of socially responsible practices into both corporate and public management frameworks, offering insights for policymakers, managers, and scholars interested in sustainable and socially responsive governance.

Keywords: socially responsible policy, adaptive management, public sector organizations, organizational resilience, stakeholder engagement, transparency, innovation, social impact, CNAP Rivne.

Постановка проблеми. Сучасні організації функціонують в умовах постійних і багатовекторних змін, зумовлених глобалізаційними процесами, соціально-економічними трансформаціями, інституційними реформами, цифровізацією управлінських процесів та зростанням суспільних очікувань щодо якості організаційної діяльності. Такі умови істотно усклад-

нюють середовище функціонування організацій, підвищують рівень невизначеності та вимагають від управлінських систем здатності до гнучкої адаптації, соціальної чутливості й обов'язку перед різними групами стейкхолдерів.

У цих умовах особливого значення набуває соціально-відповідальна політика організацій, яка виходить

за межі формального дотримання нормативних вимог та постає як цілісна система управлінських принципів, рішень і практик, спрямованих на узгодження організаційних цілей із суспільними інтересами. Соціальна відповідальність дедалі більше розглядається не як допоміжний або іміджевий елемент діяльності, а як інструмент стратегічної адаптації організацій до змін, що дозволяє підвищити їхню стійкість, легітимність та довіру з боку суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальність дослідження соціально-відповідальної політики організацій підтверджується зростанням кількості наукових публікацій, присвячених проблемам соціальної відповідальності як у корпоративному секторі, так і в контексті публічного управління. Зокрема, Р. Задорожна [1] досліджує роль соціально-відповідальних проєктів у комунікації бренду, підкреслюючи значення довіри та репутаційного капіталу для стійкого розвитку організації. Ю. Коваленко, В. Новак та Г. Гуріна [3] відзначають, що сучасні трансформації соціально-відповідального бізнесу в умовах війни акцентують увагу на інтеграції соціальних та етичних принципів у стратегічне управління. Класичні підходи Ф. Котлера та Н. Лі [4] розкривають механізми корпоративної соціальної відповідальності як інструменту одночасного досягнення суспільної користі та бізнес-результатів, тоді як Л. Лазоренко [5] висвітлює соціальну відповідальність як компонент інноваційної стратегії підприємства.

Сучасні дослідження також підкреслюють необхідність розвитку управлінських моделей, що інтегрують соціальну відповідальність у системи публічних організацій. Так, А. Равлюк, В. Лопашук та О. Присяжнюк [7] виокремлюють соціальну відповідальність як інструмент реалізації цілей сталого розвитку економіки, а М. Романюк та Т. Романюк [8] зазначають, що соціальна відповідальність в Україні потребує балансування корпоративних та суспільних інтересів. Я. Сокіл [9] наголошує на тісному зв'язку соціально-відповідальної діяльності й формування бренду організації, що підсилює легітимність і довіру. З. Тягунова та Ю. Єжелій [10] розглядають соціальну відповідальність через призму етичних теорій, зокрема теорії зацікавлених сторін та концепції соціального контракту, тоді як В. Худолей і Є. Бірюков [11] підкреслюють її роль у розвитку солідарної економіки та зміцненні суспільної інтеграції. У свою чергу, Ю. Чала [12] аргументує, що соціальна відповідальність – це основа інноваційного розвитку сучасних економічних систем.

Загальний аналіз зазначених джерел свідчить, що науковий дискурс поступово переходить від вузько корпоративного розуміння соціальної відповідальності до інтегрованого, управлінського підходу, який охоплює стратегічні, тактичні та операційні аспекти діяльності організацій.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри зростання наукового інтересу, соціальна відповідальність організацій залишається недостатньо систематизованою з позицій загальноуправлінського підходу. Дослідження переважно концентруються на корпоративній відповідальності бізнесу, тоді як соціально-відповідальна політика як цілісне управлінське явище, її функції та роль

у процесах адаптації до змін розглядаються фрагментарно.

Особливо мало опрацьовані питання термінології, типології, інтеграції соціальної відповідальності в механізми адаптації та управління. Практичні результати діяльності ЦНАП РМР демонструють, що соціально-відповідальна політика функціонує як багаторівневий механізм управління, що охоплює стратегічний, тактичний та операційний рівні, забезпечує доступність послуг, прозорість процесів, інноваційність сервісів і соціальний ефект.

Отже, існує потреба в системному узагальненні соціально-відповідальної політики та розробці практичних моделей її впровадження, здатних підвищувати адаптивність, легітимність та соціальну ефективність організацій в динамічних умовах.

Метою статті є теоретичне обґрунтування сутності соціально-відповідальної політики сучасних організацій, визначення її функцій та типів у контексті адаптації до змін.

Для досягнення поставленої мети в статті передбачено вирішення такого завдання: проілюструвати окремі прояви соціально-відповідальної політики організації в умовах змін на прикладі ЦНАП м. Рівне.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах соціально-економічних, інституційних та управлінських трансформацій соціальна відповідальність організацій поступово виходить за межі традиційного розуміння як сукупності окремих соціальних або благодійних ініціатив, що підкреслює Р. Задорожна [1], Ф. Котлер і Н. Лі [4] та Л. Лазоренко [5, с. 89–90]. Вона трансформується в системний управлінський феномен, що визначає характер взаємодії організації з внутрішнім і зовнішнім середовищем, впливає на прийняття управлінських рішень та формує довгострокові передумови її стабільного розвитку, як зазначають Ю. Коваленко, В. Новак і Г. Гуріна [3].

Аналіз наукових підходів до трактування соціальної відповідальності свідчить про відсутність єдиного універсального визначення, що пояснюється багатовимірністю цього явища та різними контекстами його застосування [1; 3; 5, с. 89–90]. У межах економічного підходу соціальна відповідальність розглядається як інструмент підвищення конкурентоспроможності, репутаційного капіталу та ринкової стійкості організації [4; 7]. Соціально-орієнтований підхід акцентує увагу на відповідальності перед суспільством, громадою й персоналом [8, с. 274; 9, с. 248–249], тоді як управлінський підхід трактує соціальну відповідальність як складову стратегічного управління, інтегровану в систему планування, контролю та оцінювання діяльності організації [10; 11].

Водночас у більшості досліджень домінує корпоративний вимір соціальної відповідальності, що обмежує можливість її застосування як універсальної управлінської категорії [12, с. 275], що підкреслюють А. Равлюк, В. Лопашук і О. Присяжнюк [7] та М. Романюк і Т. Романюк [8, с. 274]. За таких умов виникає потреба в ширшому концептуальному осмисленні соціально-відповідальної політики як інструменту адаптації організацій до змін, незалежно від сфери їх функціонування.

З методологічного погляду соціально-відповідальну політику доцільно розглядати крізь призму поєднання чотирьох взаємопов'язаних площин: нормативно-ціннісної, управлінської, стейкхолдерської та адаптаційної [1; 4]. Нормативно-ціннісний вимір відображає орієнтацію організації на етичні норми, соціальні стандарти та суспільні очікування. Управлінський вимір фіксує включення соціальної відповідальності в систему прийняття рішень та організаційних політик [5, с. 89–90]. Стейкхолдерський вимір акцентує увагу на взаємодії з працівниками, громадою, партнерами та державою [7; 8], тоді як адаптаційний вимір підкреслює здатність соціально-відповідальної політики забезпечувати гнучке реагування організації на зовнішні та внутрішні трансформації [12, с. 275].

З урахуванням зазначеного доцільно визначити соціально-відповідальну політику сучасної організації як інтегровану управлінську систему принципів, рішень і практик, спрямованих на узгодження цілей організаційного розвитку із суспільними потребами та очікуваннями зацікавлених сторін, що забезпечує підвищення адаптивності, легітимності та довгострокової стійкості організації в умовах змін.

Соціально-відповідальна політика, реалізуючись у діяльності організації, виконує низку функцій, які відображають її багатоплановий вплив на управлінські процеси та результати функціонування. У контексті адаптації до змін доцільно виокремити кілька ключових функцій, що мають системоутворювальне значення (табл. 1).

По-перше, *адаптаційна функція* соціально-відповідальної політики полягає у формуванні здатності організації реагувати на соціальні, інституційні та управлінські трансформації без втрати ефективності й довіри з боку суспільства. Завдяки впровадженню відповідальних управлінських практик організація знижує рівень соціальних ризиків та підвищує стійкість до змін.

По-друге, *інтеграційна функція* забезпечує узгодження інтересів різних груп стейкхолдерів, сприяє налагодженню партнерських відносин та формуванню соціального капіталу. Соціально-відповідальна політика виступає механізмом поєднання економічних цілей організації з потребами суспільного розвитку.

По-третє, *регулятивно-етична функція* проявляється у формуванні стандартів поведінки, прозорості, підзвітності та дотримання етичних норм у процесі

здійснення діяльності. Вона забезпечує внутрішню узгодженість управлінських рішень і сприяє підвищенню організаційної культури.

По-четверте, *репутаційно-довірча функція* пов'язана зі зміцненням позитивного іміджу організації, підвищенням рівня суспільної довіри та легітимності її діяльності. У довгостроковій перспективі саме ця функція формує основу для стабільної взаємодії організації з ринком, громадою та державними інституціями.

Реалізація зазначених функцій відбувається через різні напрями соціально-відповідальної політики, серед яких ключовими є економічна, правова, етична, соціально-трудова, екологічна та громадська відповідальність. Кожен із цих напрямів відображає конкретні форми прояву соціальної відповідальності та разом утворює цілісну систему управління соціальним впливом організації.

Значені теоретичні положення формують методологічне підґрунтя для аналізу практичної реалізації соціально-відповідальної політики в діяльності сучасних організацій. Особливий інтерес у цьому контексті становить дослідження проявів соціальної відповідальності в умовах функціонування організацій, що безпосередньо взаємодіють із громадянами та працюють у середовищі постійних інституційних змін. Саме з цих позицій доцільно проілюструвати окремі аспекти соціально-відповідальної політики на прикладі діяльності ЦНАП м. Рівне [6].

Соціально-відповідальна політика Центру надання адміністративних послуг Рівненської міської ради (ЦНАП РМР) функціонує не як декларативний набір принципів, а як операційно реалізована управлінська система, що має чіткі показники впливу на якість надання послуг та рівень довіри громадян. Оцінювання такої політики ґрунтується на реальних результатах діяльності установи, а не лише на узагальнених теоретичних схемах. Такий підхід дозволяє диференціювати соціально-відповідальну політику від суто адміністративної діяльності та оцінити її ефективність у контексті соціальних наслідків.

Емпірична оцінка соціально-відповідальної політики ЦНАП РМР базується на чотирьох взаємопов'язаних блоках, де кожен блок опирається на конкретні кількісні та якісні показники, отримані з фактичної діяльності Центру за 2021–2024 роки.

Блок 1. Доступність послуг як вимір соціальної відповідальності.

Таблиця 1

Функції та прояви соціально-відповідальної політики сучасних організацій

Функція	Основний зміст	Практичні прояви	Адаптаційний ефект
Адаптаційна	Забезпечення гнучкості та готовності до змін	Коригування внутрішніх процедур, розвиток персоналу, реагування на суспільні виклики	Підвищення стійкості організації до трансформацій та непередбачуваних подій
Інтеграційна	Узгодження інтересів стейкхолдерів	Співпраця з громадою, державою, партнерами, врахування очікувань клієнтів	Формування соціального капіталу та зміцнення партнерських зв'язків
Регулятивно-етична	Встановлення стандартів поведінки та прозорості	Дотримання етики, антикорупційних норм, відкритість діяльності, підзвітність	Підвищення внутрішньої узгодженості і довіри всередині та поза організацією
Репутаційно-довірча	Формування довіри та легітимності	Публічні звіти, комунікаційні кампанії, бренд як носій цінностей	Зміцнення іміджу, залучення ресурсів та підтримка довгострокових відносин

Сформовано автором на основі узагальнення сучасних наукових підходів [1; 3–5; 7–12]

Доступність послуг є ключовим елементом соціально-відповідальної політики, адже без забезпечення доступу до сервісів неможлива реалізація суспільних прав. Аналіз статистичних даних свідчить про структурні зміни у способах надання послуг: упродовж 2021–2024 років суттєво збільшилася частка послуг, наданих через відокремлені територіальні підрозділи (з 12 812 до 35 900) [6], що свідчить про розширення географічної доступності. У 2024 році запрацював сервіс Адмінсервіс «Ветеран», через який було надано 5 711 послуг [2; 6]. Одночасно зросла кількість послуг сервісного центру МВС, що демонструє адаптивність ЦНАП до різноманітних запитів громадян. Ці зміни мають не лише операційний, а й соціальний ефект, оскільки сприяють зменшенню бар'єрів доступу для різних груп населення.

Крім того, запровадження електронної черги, онлайн звернень і мобільного додатку підвищили доступність послуг для користувачів, які не можуть фізично відвідати ЦНАП, що підтверджено позитивною динамікою дистанційних звернень у 2023 році (через портал «Дія») порівняно з 2022 роком [2; 6].

Блок 2. Прозорість процесів та їх зв'язок із довірою громадян.

Прозорість є фундаментальним елементом соціальної відповідальності, оскільки забезпечує підзвітність установи перед суспільством. У ЦНАП РМР вона реалізується через відкритість процедур (можливість відстежувати статус звернень онлайн), публічну статистику надання послуг, а також через систематичну звітність, що включає постійну публікацію показників діяльності.

Аналітичні дані свідчать про те, що кількість наданих адміністративних послуг змінювалася з 327 242 у 2021 році до 188 520 у 2024 році [2; 6], що на перший погляд може виглядати як негативна динаміка. Однак цей спад відображає оптимізацію процесів та цифрову трансформацію, коли частина операцій переводиться в електронний формат, що скорочує навантаження на персонал та час очікування для громадян. Такий тренд є індикатором прозорості та ефективності управління, оскільки він супроводжується одночасним впровадженням систем зворотного зв'язку та механізмів контролю якості обслуговування.

Блок 3. Інноваційність сервісів як елемент соціальної відповідальності.

Інноваційні підходи в діяльності ЦНАП – це не лише технічний розвиток, а й засіб забезпечення соціальної відповідальності через підвищення операційної ефективності та мінімізацію адміністративних бар'єрів. Дані 2021–2024 років підтверджують, що технологічні рішення (ERP система, CRM система, мобільні додатки) сприяли підвищенню швидкості обслуговування, автоматизації процесів та інтеграції з іншими державними реєстрами.

Зменшення часу обслуговування громадян у поєднанні з цифровими сервісами вказує на те, що безпаперові процеси та електронні інструменти не лише підвищують ефективність, але й знижують ризики дискримінації чи неефективного обслуговування, що є важливою кількісною ознакою соціально відповідальної поведінки установи.

Блок 4. Соціальний ефект як інтегрований показник впливу.

Соціальний ефект соціально-відповідальної політики ЦНАП РМР оцінюється через три взаємопов'язані аспекти: 1. Рівень задоволеності громадян – відображає ефективність надання адміністративних послуг та відповідність їх очікуванням користувачів. 2. Зміцнення довіри до установи – демонструє легітимність і прозорість діяльності ЦНАП у сприйнятті громадськості. 3. Позитивні зміни в соціальній інтеграції вразливих груп – свідчить про суспільну спрямованість політики та її здатність зменшувати бар'єри доступу до послуг.

Емпіричні дані підтверджують, що соціально-відповідальна політика ЦНАП РМР функціонує як системна управлінська практика, яка забезпечує не лише операційну ефективність, але й реальний соціальний вплив. Реалізація цієї політики формує основу для стратегічного управління організацією; моніторингу соціальних показників діяльності; підвищення рівня довіри громадян до публічних інституцій.

Таким чином, соціально-відповідальна політика виступає інтегрованим механізмом, що поєднує операційні, соціальні й управлінські результати, забезпечуючи комплексний вплив на ефективність та легітимність діяльності ЦНАП РМР.

На рис. 1 наведена концептуальна модель соціально-відповідальної політики ЦНАП РМР.

Наведена модель демонструє, що соціально-відповідальна політика в ЦНАП РМР є системним, багаторівневим механізмом управління, у якому стратегічні цілі органічно пов'язані з тактичними та операційними заходами, а її ефекти оцінюються через соціальні, організаційні та технологічні показники. Соціально-відповідальна політика ЦНАП РМР забезпечує підвищення якості адміністративних послуг, зміцнення довіри громадян та формування позитивного іміджу установи, одночасно створюючи адаптивну, прозору та соціально орієнтовану організаційну систему, здатну ефективно реагувати на динаміку зовнішнього та внутрішнього середовища. Таким чином, реалізація системного підходу до соціальної відповідальності стає ключовим чинником стабільності, легітимності та сталого розвитку публічної установи.

Висновки. Аналіз діяльності ЦНАП Рівненської міської ради за 2021–2024 роки свідчить, що соціально-відповідальна політика є багаторівневим управлінським механізмом, який інтегрує стратегічний, тактичний та операційний рівні. Реалізація через чотири блоки – доступність послуг, прозорість процесів, інноваційність сервісів та соціальний ефект – забезпечує комплексний вплив на ефективність організаційних процесів, легітимність установи та рівень довіри громадян.

Подальше вдосконалення політики доцільно здійснювати на основі стратегічних рішень, що формують системний підхід до управління шляхом цифрової трансформації, впровадження соціально орієнтованих ІТ-рішень, розвитку соціально відповідальної корпоративної культури та розширення партнерських взаємодій із громадою. Кадровий потенціал та ефективна комунікаційна взаємодія забезпечують узгодженість стратегічних цілей, тактичних заходів та операційних практик, формуючи єдину систему соціально орієнтованого менеджменту і сприяючи сталому розвитку та легітимності публічної установи.

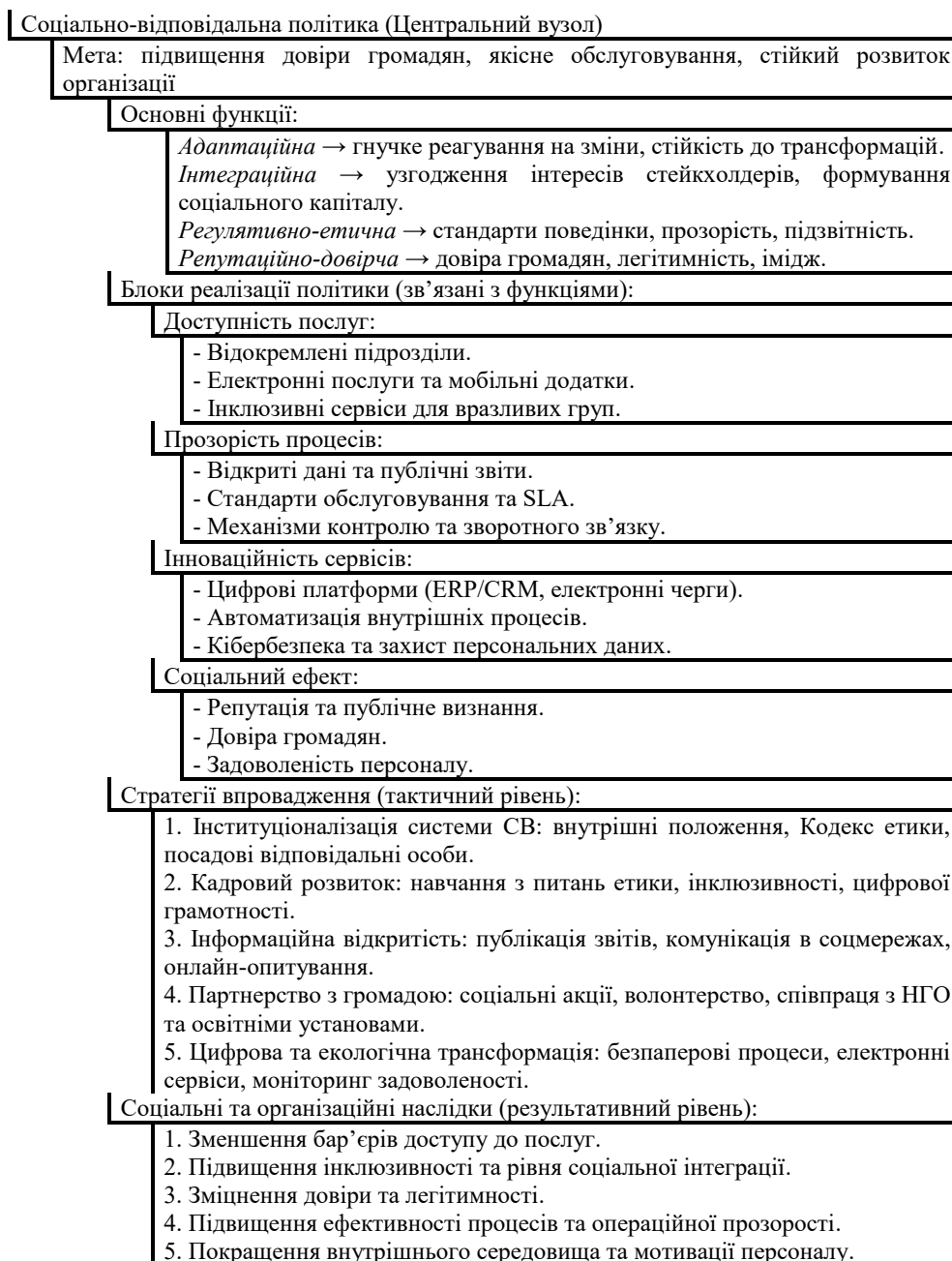

Рис. 1. Дерево соціально-відповідальної політики ЦНАП РМР

Джерело: сформовано автором

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Задорожна Р. П. Проекти соціальної відповідальності компаній та їх роль в комунікації бренду. *Ефективна економіка*. 2021. № 1. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8536> (дата звернення: 02.10.2025)
2. Звіт Рівненської міської ради. Центр надання адміністративних послуг за 2024 рік. URL: <https://surl.li/kldtbw> (дата звернення: 06.10.2025).
3. Коваленко Ю. О., Новак В. О., Гурина Г. С. Трансформації соціально відповідального бізнесу в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 73. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-32> (дата звернення: 02.10.2025)
4. Котлер Ф., Лі Н. Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства / переклад з англ. С. Яринич. Київ : Стандарт, 2005. 302 с.
5. Лазоренко Л. В. Корпоративна соціальна відповідальність як інноваційна стратегія бізнесу. *Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. Сер.: Економіка і менеджмент*. 2013. № 1. С. 89–96.
6. Офіційний сайт Рівненської міської ради. Управління забезпечення надання адміністративних послуг. URL: <https://rivnegerada.gov.ua> (дата звернення: 06.10.2025).
7. Равлюк А. М., Лопашук В. О., Присяжнюк О. В. Складові соціальної відповідальності бізнесу як інструмент реалізації цілей сталого розвитку економіки. *Вісник академії праці, соціальних відносин і туризму*. 2025. № 4. DOI: <https://doi.org/10.54929/3041-2390-2025-04-01-05> (дата звернення: 09.10.2025).

8. Романюк М. Д., Романюк Т. М. Соціальна відповідальність в Україні: суспільні та корпоративні аспекти. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2023. Вип. 19, Т.2. С. 271–279. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.2.19.271-279> (дата звернення: 13.10.2025).

9. Сокіл Я. С. Взаємозв'язок корпоративної соціальної відповідальності та брендингу. *Розвиток інтегрованої звітності підприємств*: тези виступів Міжнародної наукової конференції, м. Житомир, 4–5 жовт. 2019р., 2019. С. 248–249. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/zbirnyk-tez-1-1.pdf> (дата звернення: 14.01.2026).

10. Тягунова З. О., Єжелій Ю. О. Етичні аспекти управління корпоративною соціальною відповідальністю: теорія зацікавлених сторін, соціальний контракт та інші релевантні теорії. *Європейський науковий журнал економічних і фінансових інновацій*. 2025. № 2 (16). DOI: <http://doi.org/10.32750/2025-0210> (дата звернення: 14.01.2026).

11. Худoley В. Ю., Бірюков Є. І. Корпоративна соціальна відповідальність як елемент солідарної економіки. *Ефективна економіка*. 2025. № 2. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.2.17> (дата звернення: 09.01.2026).

12. Чала Ю. В. Соціальна відповідальність підприємств як основа інноваційного розвитку сучасної економіки. *Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України*. 2014. Вип. 40. С. 275–285.

REFERENCES

1. Zadorozhna R. P. (2021). Proyeekty sotsial'noyi vidpovidal'nosti kompaniy ta yikh rol' v komunikatsiyi brendu [Corporate social responsibility projects and their role in brand communication]. *Efektivna ekonomika – Effective Economy*. vol. 1. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8536> (accessed October 2, 2025).

2. Zvit Rivnens'koyi mis'koyi rady. Tsentr nadannya administratyvnykh posluh za 2024 rik. [Report of the Rivne City Council. Center for the Provision of Administrative Services for 2024]. Available at: <https://surl.li/kltdbw> (accessed October 6, 2025).

3. Kovalenko Yu. O., Novak V. O., Hurina G. S. (2025). Transformatsiyi sotsial'no vidpovidal'noho biznesu v umovakh viyny [Transformations of socially responsible business in wartime]. *Ekonomika ta suspil'stvo – Economy and Society*. Issue 73. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-32> (accessed October 2, 2025).

4. Kotler F., Lee N. (2005). Korporatyvna sotsial'na vidpovidal'nist'. Yak zrobyty yakomoha bil'she dobra dlya vashoyi kompaniyi ta suspil'stva / pereklad z anh. S. Yarynych [Corporate Social Responsibility. How to do as much good as possible for your company and society / translated from English by S. Yarynych]. Kyiv: Standart. (in Ukrainian)

5. Lazorenko L. V. (2013). Korporatyvna sotsial'na vidpovidal'nist' yak innovatsiyana stratehiya biznesu [Corporate social responsibility as an innovative business strategy]. *Visnyk Skhidnoyevropeys'koho universytetu ekonomiky i menedzhmentu. Ser.: Ekonomika i menedzhment – Bulletin of the Eastern European University of Economics and Management. Ser.: Economics and Management*. vol. 1, pp. 89–96.

6. Ofitsiyyny sayt Rivnens'koyi mis'koyi rady. Upravlinnya zabezpechennya nadannya administratyvnykh posluh [Official website of the Rivne City Council. Department for the Provision of Administrative Services]. Available at: <https://rivnerada.gov.ua> (accessed October 6, 2025).

7. Ravlyuk A. M., Lopashchuk V. O., Prysyazhnyuk O. V. (2025). Skladovi sotsial'noyi vidpovidal'nosti biznesu yak instrument realizatsiyi tsiley staloho rozvytku ekonomiky [Components of business social responsibility as a tool for implementing the goals of sustainable economic development]. *Visnyk akademiyi pratsi, sotsial'nykh vidnosyn i turyzmu – Bulletin of the Academy of Labor, Social Relations and Tourism*. vol. 4. DOI: <https://doi.org/10.54929/3041-2390-2025-04-01-05> (accessed October 9, 2025).

8. Romanyuk M. D., Romanyuk T. M. (2023). Sotsial'na vidpovidal'nist' v Ukraini: suspil'ni ta korporatyvni aspekty [Social responsibility in Ukraine: social and corporate aspects]. *Aktual'ni problemy rozvytku ekonomiky rehionu – Current problems of economic development of the region*. Issue 19, vol. 2. pp. 271–279. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.2.19.271-279> (accessed October 13, 2025).

9. Sokil Ya. S. (2019). Vzayemozv'yazok korporatyvnoyi sotsial'noyi vidpovidal'nosti ta brendynhu [The relationship between corporate social responsibility and branding]. *Rozvytok intehrovanoi zvitnosti pidpryyemstv*: tezy vystupiv Mizhnarodnoyi naukoyi konferentsiyi (m. Zhytomyr, 4–5 zhovt., 2019). Zhytomyr. Available at: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/zbirnyk-tez-1-1.pdf> (accessed January 14, 2026).

10. Tyagunova Z. O., Yezheliy Yu. O. (2025). Etychni aspekty upravlinnya korporatyvnoyu sotsial'noyu vidpovidal'nistyuu: teoriya zatsikavlenykh storin, sotsial'nyy kontrakt ta inshi relevantni teoriyi [Ethical aspects of corporate social responsibility management: stakeholder theory, social contract and other relevant theories]. *Yevropeys'kyy naukovyy zhurnal ekonomichnykh i finansovykh innovatsiy – European Scientific Journal of Economic and Financial Innovations*. vol. 2 (16). DOI: <http://doi.org/10.32750/2025-0210> (accessed: January 14, 2026).

11. Khudoley V. Yu., Biryukov E. I. (2025). Korporatyvna sotsial'na vidpovidal'nist' yak element solidarnoyi ekonomiky [Corporate social responsibility as an element of a solidarity economy]. *Efektivna ekonomika – Effective Economy*. vol. 2. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.2.17> (accessed: January 09, 2026).

12. Chala Yu. V. (2014). Sotsial'na vidpovidal'nist' pidpryyemstv yak osnova innovatsiynoho rozvytku suchasnoyi ekonomiky [Social responsibility of enterprises as a basis for innovative development of the modern economy]. *Problemy i perspektivy rozvytku bankiv'skoyi systemy Ukrainy – Problems and prospects of development of the banking system of Ukraine*. Issue 40. pp. 275–285.

Дата надходження статті: 13.01.2026

Дата прийняття статті: 06.02.2026

Дата публікації статті: 27.02.2026